

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-917(2); TAP-24-918(2); TAP-24-920(2) – TAP-24- 933(2) TAIS-24-9304(3); 24-9306(3); 24-9310(3); 24-9314(3); 24-9318(3); 24-9321(3); 24-9323(3); 24-9325(3); 24-9327(3) – (24-9329(3); 24-9331(3); (24-9332(3); 24-9334(3); 24-9335(3), 24-9337(3)	<b>DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1999 M. BALANDŽIO 29 D. NUTARIMO NR. 490 „DĖL REGIONINIŲ PARKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 1), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1999 M. KOVO 19 D. NUTARIMO NR. 308 „DĖL KURŠIŲ NERIJOS NACIONALINIO PARKO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 2), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1997 M. LAPKRIČIO 24 D. NUTARIMO NR. 1273 „DĖL AUKŠTAITIJOS, DŽŪKIJOS IR ŽEMAITIJOS NACIONALINIŲ PARKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 3), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1996 M. LIEPOS 19 D. NUTARIMO NR. 855 „DĖL PAVILNIŲ IR VERKIŲ REGIONINIŲ PARKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 4), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1999 M. LAPKRIČIO 8 D. NUTARIMO NR. 1238 „DĖL ČEPKELIŲ, KAMANŲ IR VIEŠVILĖS VALSTYBINIŲ REZERVATŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 5), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. LAPKRIČIO 19 D. NUTARIMO NR. 1817 „DĖL ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO ĮSTEIGIMO, ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 6), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. BALANDŽIO 2 D. NUTARIMO NR. 318 „DĖL GAMTINIŲ IR KOMPLEKSINIŲ DRAUSTINIŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 7), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2016 M. SPALIO 19 D. NUTARIMO NR. 1044 „DĖL KENOS IR VILNIO VALSTYBINIŲ HIDROGRAFINIŲ DRAUSTINIŲ RIBŲ PLANŲ IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 8), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. SAUSIO 18 D. NUTARIMO NR. 47 „DĖL VALSTYBINIŲ JURGELIONIŲ, MARGUPIO BOTANINIŲ DRAUSTINIŲ IR VALSTYBINIŲ ADOMIŠKIO, RŪŽO, SMILTYNĖS, SVIRPLINĖS, ŠALTUONOS, ŽALIOSIOS PIEVŲ BOTANINIŲ-ZOOLOGINIŲ DRAUSTINIŲ ĮSTEIGIMO, JŲ RIBŲ PLANŲ IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 9), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. BIRŽELIO 9 D. NUTARIMO NR. 577 „DĖL MERKIO VALSTYBINIO ICHTIOLIGINIO DRAUSTINIO RIBŲ PLANO IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 10), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. BALANDŽIO 15 D. NUTARIMO NR. 387 „DĖL GRŪŽIŲ, PELENIŲ, ROMAINIŲ AŽUOLYNŲ, SUKTIŠKIŲ IR VILKIAUSIO VALSTYBINIŲ BOTANINIŲ-ZOOLOGINIŲ DRAUSTINIŲ IR VAINAIČIŲ TYRO VALSTYBINIO TELMOLOGINIO DRAUSTINIO ĮSTEIGIMO, RIBŲ PLANŲ IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 11), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. SAUSIO 12 D. NUTARIMO NR. 5 „DĖL VALSTYBINIŲ BALANDINĖS, BAUŽAIČIŲ, GAIDŽIABALĖS SAMANYNĖS, KONSTANTINAVOS, RŪDGIRIŲ, SAMANIŲ, VELNIABALĖS TELMOLOGINIŲ DRAUSTINIŲ ĮSTEIGIMO, JŲ RIBŲ PLANŲ IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 12), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2011 M. SAUSIO 26 D. NUTARIMO NR. 94 „DĖL VALSTYBINIŲ BUGIEDOS, GEMELIŠKIO, MEŠKŲ, PAAŽUOLYNĖS, PELESOS BOTANINIŲ-ZOOLOGINIŲ DRAUSTINIŲ ĮSTEIGIMO, JŲ RIBŲ PLANŲ IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 13), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2020 M. VASARIO 12 D. NUTARIMO NR. 106 „DĖL SPRENDIMŲ DĖL BUVUSIŲ SODYBŲ ATSTATYMO GAMTINIUOSE IR KOMPLEKSINIUOSE DRAUSTINIUOSE IR VALSTYBINIUOSE PARKUOSE PRIĖMIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 14), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. RUGSĖJO 27 D. NUTARIMO NR.
--	--

		766 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ VALSTYBĖS KADASTRO REORGANIZAVIMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ VALSTYBĖS KADASTRO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (PROJEKTAS NR. 15), DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. LIEPOS 12 D. NUTARIMO NR. 597 „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMĄ“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS (PROJEKTAS NR. 16) PROJEKTŲ (TOLIAU KARTU – PROJEKTAI)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2024-06-28	Aplinkos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-08-06	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įgyvendinamieji teisės aktai, įgyvendina 2023 m. gruodžio 14 d. priimtą Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo nuostatas, kurios įsigaliojo 2024 m. liepos 1 d.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma:

- Projektai Nr. 1–6 **pakeisti** Čepkelių, Kamanų, Viešvilės valstybinių gamtinių rezervatų, Žuvinto biosferos rezervato, Aukštaitijos, Dzūkijos, Žemaitijos, Kuršių nerijos nacionalinių parkų, Anykščių, Asvejos, Aukštadvario, Biržų, Dieveniškių istorinio, Dubysos, Gražutės, Kauno marių, Krekenavos, Kurtuvėnų, Labanoro, Metelių, Nemuno deltos, Nemuno kilpų, Neries, Pagramančio, Pajūrio, Panemunių, Rambyno, Salantų, Sartų, Sirvėtos, Tytuvėnų, Varnių, Veisiejų, Ventos, Vištyčio, Žagarės, Pavilnių **regioninių parkų nuostatus** (toliau – Nuostatų projektai) **nustatant naują ar patikslinant esamą rezervatų uogavimo ir grybavimo, lankymosi mokslo tiriamaisiais, mokomaisiais ir pažintiniais tikslais tvarką ir terminus;**
  - Gyventojai negalės uogauti ir grybauti rezervatuose, kurie nesiriboja su kaimais ar viensėdžiais. *Uogauti ir grybauti nebus galima* Žuvinto biosferos rezervato Buktalės ir Liūliškynės gamtiniuose rezervatuose, Kuršių nerijos nacionalinio parko Naglių ir Grobšto gamtiniuose rezervatuose, Pavilnių regioninio parko Kalnų gamtiniame rezervate, Labanoro regioninio parko Girutiškio ir Kiauneliškio gamtiniuose rezervatuose. Uogavimo ir grybavimo tvarką siūloma nustatyti rezervatuose, kuriuose toks lankymasis nekenks juose saugomoms ekosistemoms ir vertybėms (atsižvelgiant į rezervatuose saugomų rūšių jautrumą trikdymui ir pan.).
  - *Daugelyje rezervatų lankymasis mokslo tiriamaisiais, mokomaisiais ir pažintiniais tikslais nenumatytas. Pažintiniais tikslais siūloma leisti lankytis be saugomų teritorijų direkčių specialistų palydos tik rezervatuose, kuriuose įrengti mokomieji takai.* Siūloma suvienodinti rezervatuose jau nustatytą lankymosi mokslo tiriamaisiais ir mokomaisiais tikslais tvarką.
  - *Mokomaisiais tikslais* siūloma leisti lankytis pavieniams asmenims ar jų grupėms *tik su saugomos teritorijos direkčijos specialisto palyda.*
  - Mokslo tiriamaisiais tikslais siūloma leisti *lankytis tik specialistams*, kurių darbo ar studijų sritis susijusi su aplinkos tyrimais.
  - siūloma nustatyti paprastesnę lankymosi mokslo tiriamaisiais tikslais tvarką specialistams, kurie planuoja rezervate apsilankyti tik vieną kartą.
- **patikslinti** Aukštaitijos, Dzūkijos, Žemaitijos nacionalinių parkų, Anykščių, Asvejos, Aukštadvario, Biržų, Dieveniškių istorinio, Dubysos, Gražutės, Kauno marių, Krekenavos, Kurtuvėnų, Labanoro, Metelių, Nemuno deltos, Nemuno kilpų, Neries, Pagramančio, Pajūrio, Panemunių, Rambyno, Salantų, Sartų, Sirvėtos, Tytuvėnų, Varnių, Veisiejų, Ventos, Vištyčio ir Žagarės regioninių parkų, papildyti Žuvinto biosferos rezervato, Kuršių nerijos nacionalinio, Verkių ir Pavilnių regioninių parkų **nuostatus stoginių, skirtų laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodyboje, statybos reikalavimais.**

- nustatyti, kad stoginė gali būti statoma ne mažesniame kaip 5 ha pievų ir ganyklų plote, Pavilnių ir Verkių regioniniuose parkuose – ne mažesniame kaip 1 ha pievų ir ganyklų plote, nes šiuose parkuose didelių pievų plotų nėra, gyvuliai ganomi gamtotvarkos tikslais. Šiame pievų ir ganyklų plote būtų galima pastatyti ne daugiau kaip vieną stoginę, jos leistinas aukštis iki 6 metrų, pločio ir ilgio santykis 1:2–3, bet ne didesnę kaip 150 kvadratinį metrų užstatomo ploto.
- patikslinti ir nustatyti, kad stoginės gali būti vienslaičiais, dvislaičiais arba keturslaičiais stogais. Tokius stoginių statybos reikalavimus siūloma nustatyti visuose regioninių ir nacionalinių parkų nuostatuose.
- Atsižvelgiant į nustatomus stoginių statybos reikalavimus, siūloma projektais Nr. 7, Nr. 8, Nr. 10 ir Nr. 13 patikslinti gamtinių ir kompleksinių draustinių, Kenos valstybinio hidrografinio, Vilnios valstybinio hidrografinio, Merkio valstybinio ichtiologinio ir Meškų botaninio-zoologinio draustinių nuostatus.
- Įvertinus, kad valstybiniame Pažūolynės botaniniame-zoologiniame draustinyje, valstybiniuose Balandinės, Baužaičių, Gaidžiabalės samanynės, Velniabalės telmologiniuose draustiniuose, Grūžių, Romainių ažuolyno, Suktiškių ir Vilkiaušio valstybiniuose botaniniuose-zoologiniuose draustiniuose, Vainaičių tyro valstybinio telmologiniame draustinyje **nėra pievų ir ganyklų naudmenų**, valstybiniuose Jurgelionių, Margupio botaniniuose, valstybiniuose Adomiškio, Rūžo, Smiltynės, Svirplinės, Šaltuonos, Žaliosios pievų, Bugiedos, Gemeliškio, Pelesos botaniniuose-zoologiniuose, Pelenių, Konstantinavos, Rūdgirių, Samanių telmologiniuose draustiniuose pievų ir ganyklų naudmenų bendras plotas arba pievų ir ganyklų naudmenų plotas, likęs įvertinus nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, **yra mažesnis kaip 5 ha**, siūloma projektais Nr. 9, Nr. 11, Nr. 12 ir Nr. 13 minėtų draustinių nuostatuose atsakyti punktu, kurie reglamentuoja stoginių statybą.

- Žuvinto biosferos rezervato, gamtinių ir kompleksinių draustinių, Kenos ir Vilnios hidrografinių, Merkio ichtiologinio, Grūžių, Pelenių, Romainių ažuolyno, Suktiškių, Vilkiaušio, Bugiedos, Gemeliškio, Meškų, Pažūolynės, Pelesos, Adomiškio, Rūžo, Smiltynės, Svirplinės, Šaltuonos, Žaliosios pievų botaninių-zoologinių, Balandinės, Baužaičių, Gaidžiabalės samanynės, Konstantinavos, Rūdgirių, Samanių, Velniabalės, Vainaičių tyro telmologinių, Jurgelionių, Margupio botaninių draustinių nuostatus **papildyti reikalavimais ir nustatyti**, kad saulės šviesos energijos elektrinės ir saulės šilumos energijos kolektorius **leidžiama įrengti ant pastatų stogų ir (ar) fasadų, saulės šviesos energijos elektrinės leidžiama statyti tik sodybų žemės sklypuose statant iki 10 kW galimumo elektrinės**. Jų pastatymo vietos Taisyklėse nustatyta tvarka turi būti suderintos su už draustinio apsaugą atsakingos saugomos teritorijos direkcija, kuri įvertina, ar elektrinės nebus matomos nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų) ar apžvalgos aikštelių (regyklų), nepakenks saugomoms gamtos ir kraštovaizdžio vertybėms;
- Pajūrio regioninio parko nuostatuose patikslinti Plazės gamtinio rezervato pavadinimą. Plazės gamtinio rezervato pavadinimą pakeisti į Plocio gamtinį rezervatą.
- Projektu Nr. 1 Nemuno kilpų regioninio parko nuostatuose siūloma sublokuotus gyvenamuosius namus leisti statyti ne tik Birštono, bet ir Prienų mieste, koreguojamas galimas pastatų stogų nuolydis. Aukštadvario, Metelių, Nemuno kilpų ir Panemunių regioninių parkų nuostatuose siūloma numatyti galimybę kraštovaizdžio draustiniuose esančiuose gyvenamųjų namų fasaduose, esančiuose vidinėje kiemo pusėje, įrengti vitrininius langus. Metelių ir Neries regioninių parkų nuostatus papildyti nuostata, numatančia galimybę gyvenamosios paskirties funkcinio prioriteto zonose esančiuose namų valdose statant statinius vadovautis bendrųjų statybą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis, išlaikant iki 1939 m. susiformavusią tūrinę erdvinę struktūrą, jos savitumą, taip pat atlikti kiti redakciniai valstybinių parkų nuostatų patikslinimai.
- Metelių, Nemuno deltos ir Varnių regioninių parkų nuostatai papildyti nuostata dėl skraidymo bepiločiais orlaiviais (dronais), oro balionais ir parasparniais virš draustinių ir rezervatų.
- patikslinti Sprendimų dėl buvusių sodybų atstatymo gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose ir valstybiniuose parkuose priėmimo tvarkos aprašą, nustatant, kad buvusios sodybos faktą ir vietą patvirtinantys dokumentai yra ne tik valstybės archyvuose saugomų kartografuotų dokumentų kopijos, bet ir Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Aplinkos ministerijos saugomų kartografuotų dokumentų kopijos.

STEBĖSENA

Projektais siekiama užtikrinti saugomų vertybių išsaugojimą saugomose teritorijose; jų stebėseną bus vykdoma Valstybinėje aplinkos monitoringo programoje nustatyta tvarka ir periodiškumu. Stebėsenos duomenys parodys, ar saugomų vertybių apsauga saugomose teritorijose efektyvi ir įgyvendinama tinkamai.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Projektai teikti derinti Teisingumo ministerijai, Energetikos ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Kultūros ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Finansų ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Specialiųjų tyrimų tarnybai, Valstybinė saugomų teritorijų tarnybai, Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijai, Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcijai, Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcijai, Žemaitijos nacionalinio parko direkcijai, Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcijai, Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijai, Žemaitijos saugomų teritorijų direkcijai, Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijai.

Projektus be pastabų suderino Energetikos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija, Susisiekimo ministerija.

Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija (persiuntė Vilniaus miesto savivaldybės pastabas), Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcija, Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija, Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcija, Žemaitijos saugomų teritorijų direkcija pateikė pastabas ir pasiūlymus.

Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija, Žemaitijos nacionalinio parko direkcija, Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcija, Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcija per nustatytą terminą išvadų nepateikė.

Į Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcijos, Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijos pateiktas pastabas atsižvelgta.

Su Krašto apsaugos ministerija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija, Žemaitijos saugomų teritorijų direkcija, Vilniaus miesto savivaldybe pastabos suderintos darbo tvarka.

Su Teisingumo ministerija organizuotas pasitarimas.

Projektai pataisyti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir suderinti darbo tvarka.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlome Projektus svartyti Vyriausybės posėdžio A dalyje..

PAŽYMĄ PARENGĖ

Ieva Bardauskienė

Ekonomikos politikos grupė , patarėja